

Przed 100 laty na łamach prasy na Śląsku Cieszyńskim pisano... (7/2/17)

Data publikacji: 12.02.2017 13:30

Pojawiło się nowe rozporządzenie, które jeszcze bardziej ogranicza porcję cukru na jednego mieszkańca. Czym mogli zastąpić go sto lat temu nasi przodkowie? Odpowiemy nie tylko na to pytanie, ale opowiemy również o nowym wynalazku powstałym w Karwinie oraz przedstawimy sytuację pogodową w Cieszynie i okolicach.

□

- "**Cieszyn. (Ograniczenie konsumpcji cukru.)** Ilość cukru, wyznaczona na każdego konsumenta i na pewien określony czas - doznała znowu znacznego ograniczenia. Jedna osoba miała dotychczas prawo do poboru w ilości 1 i jednej czwartej kg na przeciąg 4 tygodni w miastach i okręgach przemysłowych. Ludność wiejska, jak niemieckiej ciężko pracujący i ludzie chorzy korzystali z większej porcji cukrowej, określonej na 1 i trzy czwarte kg.

Okazało się jednak koniecznością ekonomiczną umniejszenie i tej skąpej racji cukru, w rozmiarach na wstępie przytoczonych. Wymiar cukru w tym roku w stosunku do lat 1913 i 1914 będzie wynosił tylko 40 proc., a ważność kart będzie się rozciągała nie jak dotychczas na 4 tygodnie, lecz na jeden miesiąc kalendarzowy. Celem dalszego zaoszczędzenia cukru został wydany przez odnośne władze zakaz w restauracjach i kawiarniach słodzenia cukrem napojów (kawa, herbata, czekolada, lemoniada, soki owocowe). Rolę cukru zastąpi w tych przypadkach sacharyna, a zakaz używania cukru wejdzie w życie natychmiast po dopuszczeniu jej do wolnego obrotu w handlu. ("**Nowy Czas**")

- "**Cieszyn. (Sacharyna w obrocie handlowym.)** Specjalne rozporządzenie cesarskie dozwala używania sacharyny, a zarazem ogłasza zarówno sacharynę, jak i inne zastępcze środki cukru - jako państwowy monopol. Sacharyna jest sztucznym wytworem, uzyskiwanym z toluolu, o sile słodzenia 550 razy większej od naturalnego cukru, nie posiada jednak własności odżywczych tego ostatniego.

Sacharyna będzie dostarczaną kawiarniom i restauracyom w odpowiednim kontyngencie, dla prywatnych potrzeb będą ją sprzedawały apteki, a cena będzie odpowiednia tej ilości cukru, której siła słodząca równałaby się danej ilości sacharyny." ("**Nowy Czas**")

- "**Karwina. (Wynalazek.)** Sztygar Józef Jonszta w Karwinie wynalazł nową górniczą lampkę bezpieczeństwa, za pomocą której oznaczyć można zawartość gazów wybuchowych w kopalni. Wynalazek ten otrzymał patent w Austrii, w Niemczech i Ameryce. Przy zaprowadzeniu tej nowej lampki zaoszczędzi się jedynie w ostrawsko-karwińskim zagłębiu węglowym rocznie około 67000 kg benzyny." ("**Ślązak**")

- "**Motyw śląski w malarstwie polskim.** W salonie obrazów polskich artystów we Lwowie wystawiono na kilka dni przed wysłaniem do Warszawy ostatni obraz większych rozmiarów prof. Waleryana Krycińskiego: »Bractwo Matki Boskiej Szkaplernej w Istebnej, w drodze na odpust do Wisły.«." ("**Gwiazdka Cieszyńska**")

- "**Chciał wyprzedzić tramwaj.** Robotnik Jan Stymon z Zebrzydowic, ostatnio zamieszkały w Pietwałdzie, chciał przejść przez tor ostrawskiej kolei lokalnej obok stacyi na szybie Habsburga w Pietwałdzie. Został porwany przez wóz motorowy, rzucony na ziemię i przejechany. Stymon doznał ciężkich obrażeń i oddano go do opieki szpitalnej." ("**Robotnik Śląski**")

- **Pogoda:** *"Tęgie mrozy zapanowały u nas, poczynwszy od 19. stycznia i dotąd trwają z rieżmniejszą siłą; dziś, w poniedziałek, doszedł mróz w mieście rano do 20 stopni C. Zima taka panuje w całej środkowej Europie. W Kolonii (w Niemczech) był onegdaj najzimniejszy dzień od stu lat w tej szerokości geograficznej. Z nad Renu donoszą o zimie 23 stopni, z Hocheiffel 26 stopni."*

"Zima dalej się sroży i mrozy wcale nie zmniejszają się. Dziś w czwartek rano mróz w mieście doszedł znów do 19 stopni Cels. Stan takiego zimna daje się dotkliwie odczuwać szerokim kołom ludności z powodu braku węgla, na który i my cierpimy, chociaż jesteśmy prawie u źródła jego, bo w pobliżu bogatego rewiru węglowego. W okolicy Cieszyna pozamykano gdzieniegdzie szkoły z powodu braku opału, n.p. w Ropicy, Trzycieżu. Niemniej u nas w mieście daje się brak węgla odczuwać, chociaż codziennie widać węglarzy, rozwożących węgiel.

Katastrofalny po prostu brak węgla panuje wszędzie po większych miastach, n. p. w Monachium, Poczdamie, częściowo w Berlinie, Kromierzyżu, Karnowie, gdzie wszędzie pozamykano szkoły, teatru, muzea i t. d. Zastanawiają się również nad zamknięciem szkół w Krakowie. W Budapeszcie panowała onegdaj wielka zawieja śnieżna, która zatamowała ruch uliczny."

[POPZEDNI ARTYKUŁ Z SERII](#)

PD